

LUCA D'ANDREA

IN DE
GREEP
VAN DE
WAANZIN

‘Terecht een hype.’

★★★★ – *De Standaard*

XANDER
THRILLER

1

‘Lieve Lissy, kleine Lissy.’

5

2

Twee zachte klopjes en de woorden: *Knibbel, knabbel, knuisje, wie knabbelt er aan mijn huisje?*

Marlene, tweeëntwintig jaar, één meter zestig of iets langer, sombere blauwe ogen, een moedervlek bij haar mondhoek, oogverblindend mooi en duidelijk geschrokken, keek naar haar spiegelbeeld in de stalen kluis en kon zichzelf wel voor haar kop slaan.

Metaal, geen marsepein zoals in het sprookje. En geen heks in de buurt.

Je bent gewoon bang, meer niet, zei ze tegen zichzelf.

Ze schudde haar schouders los, hield haar adem in, zoals haar vader altijd deed voordat hij de trekker van zijn geweer overhaalde, blies langzaam uit en concentreerde zich weer. Heksen bestaan niet. In sprookjes wordt gelogen. Alleen het leven was belangrijk, en Marlene maakte zich op om dat van haar voor altijd te veranderen.

De combinatie was eenvoudig te onthouden. Eén. Drie. Twee. Dan een vier. Een polsbeweging, nog vier en ze was klaar. Zo simpel dat Marlenes handen het op de automatische piloot konden. Ze greep de stalen klink, duwde hem naar beneden en zette haar tanden op elkaar.

Een schat.

Bundels bankbiljetten opgestapeld als brandhout voor een eetcafé in de Alpen. Een pistool, een doosje kogels en een fluwelen zakje. Onder het doosje vandaan stak een schrift dat honderd keer meer waard was dan al dat geld bij elkaar. Er zaten bloed en misschien ook wat levenslange gevangenisstraffen tussen de gekreukelde bladzijden: een ellenlange lijst van schuldeisers en schuldenaars, vrienden en vrienden van vrienden, neergepend in het schuine priegelhandschrift van Herr Wegener. Marlene liet het voor wat het was. Het pistool, de kogels en de stapels bankbiljetten interes-

seerden haar niet. Haar handen gingen echter zweten toen ze naar het fluwelen zakje keek. Ze wist wat erin zat, ze wist wat de kracht ervan was en dat maakte haar doodsbang.

Dit was geen eenvoudige diefstal.

Laten we de dingen bij de naam noemen.

De jonge vrouw met het bonzende hart pleegde verraad. Marlene Taufer Wegener, wettige echtgenote van Robert Wegener, een man voor wie iedereen zijn hoed afnam: tweeënveertig jaar gewerkt aan een carrière als tiran, smokkelaar, overvaller en moordenaar.

Niemand haalde grapjes uit met een man als Wegener. Evenmin durfde iemand hem met zijn roepnaam aan te spreken. Voor iedereen was Robert Wegener *Herr Wegener*.

Ook voor haar, Marlene. Zijn vrouw.

Haast je.

De tijd dringt.

En toch, misschien door het getik van haar horloge, won het sprookje het weer van de werkelijkheid toen ze het fluwelen zakje openmaakte en ontmoetten de ogen van de jonge vrouw de angst-aanjangende diepblauwe ogen van kleine puntige wezens.

Kobolden.

Ze vond het zelfs logisch. Kobolden hielden van metaal, kou en de dood: kluis, pistool, geld en schrift.

Een perfect nest.

De kobolden reageerden meedogenloos op de inbraak. Ze zogen het licht uit de kamer, sloten het op in hun wrede oogjes en keken Marlene daarmee zo woest aan dat ze het zakje bijna uit haar hand liet glijden.

Dit bracht haar weer terug in het heden. Naar de openstaande kluis en de villa aan de rivier de Passer.

Naar de werkelijkheid dus.

Het fluwelen zakje zat vol saffieren. Samengedrukte koolstof die door een grap van de chemie had leren fonkelen als een ster. Het hele fortuin, of bijna het hele, van Herr Wegener in haar hand. Maar geen heksen of kobolden. Die bestonden immers niet, dacht Marlene nogmaals. Deze kostbare stenen daarentegen, waren echt. Bovendien vormden ze voor haar de sleutel tot een nieuw leven.

Mits ze ophield met tijd verspillen en ervandoor ging.

Zonder verder aandacht te besteden aan de sprookjeswereld en na te denken over de reeks gevolgen die het zou hebben, sloot Marlene het zakje af, stopte het in de binnenzak van haar gewatteerde jas, duwde de kluis dicht en verborg deze achter het schilderij. Ze rechtte haar rug, veegde een haarlok uit haar gezicht en verliet de slaapkamer.

Ze liep de gang door, de trappen af, door de zitkamer en de hal met te veel spiegels en de trap naar buiten af. De nacht onthaalde haar met een zachte noordenwind.

Ze stopte niet, maar startte de grijze Fiat 130 en vertrok. In haar achteruitkijkspiegel zag ze de villa steeds kleiner worden. De lan- taarns voorbijglijden. De slapende stad. De autosloperij. Zonder na te denken gooide ze haar gouden trouwring uit het raam.

Na een korte stop, ruilde ze de Fiat 130, dankzij een dikke envelop met geld, in voor een crèmekleurige Mercedes W114 met een le- gaal kenteken, goede papieren, splinternieuwe banden en een volle tank.

Geen groet. Op naar het westen.

Op de eerste sneeuwvlokken na verliep alles volgens plan. Ten- minste, tot de blokkade een paar kilometer van Malles. Een grote tegenvaller.

Aan het einde van de bochtige weg waar ze eerder op reed, zag ze een busje met gedoofde lichten en een paar carabinieri die er- uitzagen alsof ze rilden van de kou. Of van de slaap. Het leek of ze stiekem op iets of iemand stonden te wachten.

Herr Wegener had overal oren en ogen. Ook onder uniformen.

Moest ze het lot tarten of van richting veranderen?

Als ze niet zo gespannen en bang was geweest, had Marlene haar plan nog kunnen uitvoeren. Maar haar emoties en de steeds dik- kere sneeuw lieten haar remmen, omkeren en een zijstraat inslaan, waardoor de ene omweg overging in de andere.

De ene zijstraat leidde naar een andere smallere en bochtigere die het slapende dorp doorkruiste tot aan een T-splitsing (rechts of links? Kop of munt?) en verder, terwijl de sneeuw een dikke laag vormde.

Toen de auto begon te slippen, besloot het meisje toch verder te gaan, met één oog op de weg die steeds meer omhoogliep en het andere op het kaartje waarop dit stuk weg niet eens te vinden was (verdomde kaarten vol fouten).

Maar dat was niet waar.

Het kaartje was misschien onnauwkeurig, net als de rest, maar verkeerd? Het was 1974 en in dat jaar had de mens al voet gezet op de maan: het kaartje moest wel kloppen. Marlene had alleen maar hoeven stoppen, aan de handrem hoeven trekken, het licht aandoen, even een paar keer diep ademhalen en beter moeten kijken. Dan was het anders gelopen. Marlene stopte namelijk niet.

Ze was nu bang, ongelovig en voelde zich verloren.

Geef gas, maar niet te veel, zei ze tegen zichzelf, en ga verder. Vroeg of laat leidt de weg ergens naartoe. Een dorp, een schuilplaats, een plein. Ze zou ook al tevreden zijn met een wegverbreding die breed genoeg was om te keren en terug te rijden naar de blokkade: alles om die nieuwe onverbiddelijke reeks gebeurtenissen te doorbreken en zelf weer de touwtjes in handen te krijgen.

Dat kon echter niet.

Misschien kwam het door de sneeuw of kon ze haar ogen niet afhouden van het kaartje, maar opeens voelde Marlene de Mercedes grip verliezen, abrupt naar links zwenken, om zijn as draaien en vliégen.

Ze stond doodsangsten uit.

Het donker veegde het licht weg. De donkere sneeuw die naar beneden stortte. De rand van de afgrond. Boomstronken, die doodstil lagen en scherp waren tot in het kleinste detail.

De klap.

Hard.

Haar pijnkreet werd verstikt door het gepiep van scheurend metaal. Een hels gejammer, dat deze keer wel erg leek op het gekraak van de voordeur van de heks.

Marlene schreeuwde Gods naam.

En terwijl de zwarte en naamloze berg dreigend op haar afkwam, gilte ze niet meer, maar reutelde ze. Het laatste waarom ze smeekte was echter de liefde. De liefde die haar ertoe had aangezet de ge-

vaarlijkste man die ze ooit had gekend te bedriegen. Die liefde had een naam.

‘Klaus.’

Marlenes laatste woord voordat het donker werd.

3

De zon kwam bijna op.

Als de klok niet had geslagen, had niemand het gemerkt. Na de sneeuwbus was het hevig gaan waaien. Geen licht daarbuiten, alleen maar witte nevel.

Ook in de kamer was het donker. Het leek wel alsof de kristallen kroonluchter niets kon verlichten en slechts een vormeloze vlek op de vloer creëerde. Lang ernaar kijken veroorzaakte slechte gedachten. Zowel de man als de vrouw wilde dit vermijden. Het leek te veel op een bloedvlek. Op het getik van de klok en hun ademhaling na was het stil.

De vrouw zat in een fauteuil, haar handen ineengeslagen op haar bovenbenen. Stijf als een tinnen soldaatje, haar gezicht vertrokken in een grimas die haar tien jaar ouder maakte. Ze droeg een soort uniform: een rok tot aan de knie, een hagelwit schort en haar haren in een vlecht.

Als ze niet zo fronsend (of geschrokken?) had gekeken, was ze mooi geweest.

Ze heette Helene en was ruim vijf jaar de gouvernante van de villa aan de Passer. Ruim tien jaar geleden was ze gestopt met nagelbijten.

Dat was een van de eerste dingen die ze had meegekregen op de huishoudschool in Brixen, waar ze de basis van het vak had geleerd.

Haar docenten hadden haar uitgelegd dat de handen van een goede gouvernante haar visitekaartje waren. Ze mochten nooit vies zijn, maar juist altijd netjes en verzorgd. Stoppen met nagelbijten was bijna even moeilijk geweest als stoppen met roken, het was een gewoonte geworden. Ze had jarenlang geen behoefte gehad om deze slechte gewoonte weer op te pakken. Totdat ze het geschreeuw hoorde.

Wat voor mens kon zulk geluid uitstoten?

Op dat moment was ze weer begonnen. Ze beet en knabbelde en toen haar tanden in haar vel prikten, krabbelde Helene nijdig aan het schort.

Daarna begon ze weer van voor af aan.

Handen. Mond. Nagels. Tandem. Een kleine pijnscheut.

Schort.

En weer vanaf het begin.

Helene had de man, die in de kamer tegen de grote haard geleund stond, die niemand gebruikte, slechts één keer aangekeken. Eén veelzeggende blik.

De man heette Moritz. Hij was een jaar of dertig, had grote walen en een automatisch pistool in een holster onder het jasje van zijn donkere pak.

Gewoonlijk stond dat pak hem geweldig. Hij had er een buitensporig hoog bedrag voor neergelegd, maar het was het waard geweest. Dat zei hij steeds tegen zichzelf als hij 's morgens voor de spiegel zijn stropdas knoopte, de laatste hand legde aan zijn glimmende haar en dacht aan de vrouwen die hem in het centrum naketen.

Die ochtend maakte het echter niet uit of hij zijn donkere pak droeg, Moritz voelde zich toch wel krom, lomp en vol met stro in plaats van een ruggengraat, als een vogelverschrikker. Want toen zijn blik die van Helene kruiste, had de man met het pistool iets gezien wat hem de stuipen op het lijf had gejaagd. Iets wat hij al veel vaker had gezien sinds hij tot Herr Wegeners gevolg behoorde.

De blik van een slachtoffer.

En dat was niet goed, want Moritz was een eenvoudige man die de wereld verdeelde door een muntje op te gooien. Slachtoffer of beul? Makkelijk: er ging niets boven het geluid van een brekende neus.

Met zijn één negentig, negentig kilo en dorst naar geweld had Moritz nog nooit de angst van een slachtoffer ervaren. Tot op het moment waarop hij Helene aankeek. Toen had Moritz zich afgevraagd: wat voor een mens kan zo tekeergaan? En hoe lang kan hij het volhouden zonder volledig door te draaien? Maar ook: wat gebeurt er dan met ons?

Daarom had hij zijn blik afgewend van de gouvernante. En van de vlek op de vloer.

Te veel vragen. Moritz haatte vragen. Vragen kon je niet breken, of een kogel door het hart jagen (of door het hoofd, voor de zekerheid) en voor altijd het zwijgen opleggen.

Vragen waren net van die kleine, smerige insecten met grote bekken en veel geduld, die genadeloos, hongerig en schofterig als ze waren, nog het stevigste kasteel konden laten instorten.

Stilte.

Dat was wat Moritz wilde.

Lak hebben aan het geschreeuw en er even een paar minuten tussenuit knijpen. Genoeg om zijn slechte gedachten weg te jagen. Een sigaretje in de tuin. Of een glaasje brandy.

Maar orders schepten voor iemand als Moritz duidelijkheid en gaven de grens aan tussen wat mocht en wat verboden was.

Orders maakten alles eenvoudiger en hij was een eenvoudige man. Bovendien maakten ze ongehoorzaamheid een stuk spannender. En dat was juist wat hem in de problemen had gebracht.

Dus bleef Moritz stil en fier in zijn donkere pak tegen de haard staan luisteren naar het geschreeuw en vechten tegen de neiging om naar beneden te kijken.

Naar de vormeloze vlek op de vloer.

Helene had daarentegen een complexere kijk op de wereld. Zij zag niet alles zwart-wit. Gehoorzaamheid en overtreding, slachtoffers en beulen. Er was een hele zee van grijs die je kon bevaren. Er was weinig voor nodig om een bevel te veranderen in een advies en aan adviezen zat je niet vast. Die boden je altijd een uitweg.

Zij was bijvoorbeeld alleen verantwoordelijk voor de villa. Niet voor haar werkgever. De villa en haar werkgever waren twee verschillende dingen. Daar had je de uitweg al.

Zodra ze genoeg had van het geschreeuw, stond Helene op en verliet muisstil de kamer.

4

Zonsopkomst.

Hij voelde hem meer dan dat hij hem zag. Dat kon ook niet anders. De ramen die uitkeken op de tuin zaten dicht. Alleen een gebroken lamp, die het nog wel deed, verlichtte de chaos in de kamer. Open kasten, losse lades, gescheurde dekens en kleren, een berg kaarten, juwelen, schilderijen, boeken (waarvan er één miste) op de grond: onschuldige slachtoffers van zijn woede.

Midden in de bepleisterde kamer met fluwelen gordijnen met een gouden rand, zat Herr Wegener op een onopgemaakt bed. Hij begreep dat als hij niet snel zou ophouden met schreeuwen en op een heldere en rationele manier ging nadenken, hij alles wat hem zo ver had gebracht zou verliezen en het allemaal verspilde moeite zou zijn.

Hij had altijd gepronkt met zijn zelfbeheersing. Dankzij zijn stalen zenuwen en koelbloedigheid had hij leiding kunnen geven aan dat wat hij stiekem het Rijk had gedoopt. Een Rijk dat klaar was voor de sprong, waardoor hij, dat was het plan tenminste, van een man voor wie iedereen zijn hoed afnam, zou promoveren tot een man voor wie iedereen verplicht was te buigen.

Hoe hij echter ook zijn best deed die ijskoude morgen, hij vond zijn zelfbeheersing niet terug.

Wegener kon het niet meer opbrengen en daar was slechts één verklaring voor: Marlene.

Onmogelijk. Marlene zou hem nooit bedriegen. Marlene was zijn vrouw. De vrouw van wie hij hield. Maar bovenal was ze een vrouw en hij had nog nooit een vrouw iemand zoals hij zien bedonderen. Misschien bestonden er ergens op de wereld wel vrouwen die alles durfden, maar Wegener was er zeker van dat Marlene niet tot die categorie behoorde. Ook niet als grapje.

Zijn stalen zenuwen en koelbloedigheid waren het echter niet met hem eens. Dat bleven ze maar benadrukken.

Zij was het, zij was het, zij, zij.

Marlene.

Er was bewijs. Nergens in de villa waren bijvoorbeeld sporen van inbraak. Niet bij de deuren en ook niet bij de ramen. Hij had het zelf gecontroleerd. Geen tekens van inbraak. Niemand was naar binnen of buiten gegaan. Dus: degene die hem had bestolen had de sleutel, kende het huis en kende de gewoontes van de bewoners.

Nog meer belastend bewijs: de dag en het tijdstip van de diefstal.

De nacht van vrijdag op zaterdag. De nacht waarin Wegener de Fulvia Hf nam en met Georg, zijn rechterhand, Merano verliet en naar een kroeg in Appiano reed, waar hij elke vrijdagavond 'zijn mannen' ontmoette. Ze spraken samen over nieuwe markten, nieuwe strategieën. Over problemen die opgelost dienden te worden. Daar hoorde hij de laatste roddels en praatjes. Rechtstreeks. Soms waren er nieuwe gezichten, die hij kon bestuderen en vervolgens beslissen wat hij met hen zou doen.

'Wil je werk waarmee je goed verdient, jongen?'

'Heb je ballen?'

'Ga dan eens praten met Herr Wegener.'

'Hij kan je helpen.'

Wegener keek allang niet meer zo erg uit naar deze ontmoetingen.

Ooit, aan het begin van zijn carrière, raakte hij zelfs opgewonden als die mannen hem de hand schudden en zich in zijn aanwezigheid groot maakten of als hij hun rug zag knakken als hij slechts een woord zei of zijn wenkbrauwen fronste. Nu vond hij zijn voetvegen maar saai en haatte hij hen.

Maar hij was verplicht dat toneelstukje op te voeren. Zijn mannen waren rauwdouwers. Gespierd, slecht geschoren. Als ze een jasje en een stropdas droegen, leken het net boeren die naar het dorp gingen voor de mis. Veel van hen waren dat ook, of waren boer geweest. Ze spraken een dialect waarvan hij kiespijn kreeg, ze aten met hun mond open en werkten brullend als een bende trolen hele fusten bier en brandewijn weg. En hij deed met hen mee.

Hij moest wel.

Hij moest ook dat platvloerse *dialokt* spreken en meer dan iedereen samen drinken, omdat hij die mannen, die alles wantrouwen, alleen zo kon verzekeren dat hij, ondanks zijn jasje en stropdas, zijn Hf en de lijfwachten bij de deur iemand was die je kon vertrouwen. *Een van hen.*

Dus reed Wegener elke vrijdagochtend rond vier uur 's morgens strontchagrijnig, duizelig en stinkend naar slechte sigaretten en alcohol terug naar zijn villa. Een geur die zelfs na een lange douche niet verdween. Een geur waarvan hij niet wilde dat Marlene hem rook en hem één nacht in de week dwong in een van de gastenkamers te slapen in plaats van naast zijn vrouw. En als hij die verdomde vrijdag dat zwarte schrift dat in de kluis lag niet nodig had gehad om namen aan de lijst toe te voegen, had hij Marlenes verdwijning pas later in de ochtend opgemerkt.

Geen inbraak dus.

Vrijdagnacht.

Waren twee aanwijzingen niet genoeg? Het was eenvoudig om er meer te vinden.

Neem de saffieren.

De dief (of de dieven) had bijna twintig miljoen lire in contanten en ander buitenlands geld laten liggen. Hij had (of ze hadden) alleen de saffieren meegenomen. Alleen die. Niemand wist van de saffieren af. Op Georg en Marlene na.

Georg had hem de hele nacht bewaakt, net zoals hij dat nu waarschijnlijk bij de deur van de villa stond te doen, rokend en op zoek naar eventuele sporen van de inbrekers. Georg was in orde. Wegener wist wie zijn vrienden waren en wat ze van hem vonden. Hij kon hem wel van de lijst verdachten schrappen. Wie bleef er dan over?

Marlene, natuurlijk.

Dat was niet waar, zei Wegener. Meer mensen wisten ervanaf.

Slecht tegenargument.

Natuurlijk wisten de mensen van het Genootschap van de saffieren af. Maar die hadden geen reden om ze te stelen, omdat Herr Wegener juist aan hen het donker fluwelen zakje moest overhan-

digen. Waarom zouden ze de moeite nemen om iets te stelen als ze het toch al kregen? Ze hadden hem toch niet belazerd? Waren het soms idioten?

Nee, dat waren het zeker niet.

Dan bleef Marlene over.

Marlene, Marlene, *Marlene*.

Wilde hij het nog steeds niet geloven? Goed. Er waren nog meer aanwijzingen.

De auto.

De grijze Fiat 130 stond er niet, de auto die Herr Wegener aan Marlene had gegeven nadat hij haar had overtuigd haar rijbewijs te halen, omdat de vrouw van een baas modern moest zijn, zich volgens de laatste mode diende te kleden en haar rijbewijs moest hebben. Als Clyde een vluchtwagen nodig had, riep hij heus geen taxi: dan zou Bonnie het gaspedaal indrukken en zo de kogels ontwijken. Bovendien leefden ze in de jaren zeventig, *mijn god!*, niet in de steentijd.

De Fiat 130 stond er niet.

Waarom zouden de dieven die stelen?

Tot slot...

Het meest verpletterende bewijs. Dat wat hem liet doordraaien.

Het boek was weg. Dat boek. Háár boek. De sprookjes van de gebroeders Grimm. Het enige voorwerp dat Marlene had meegenomen uit haar ouderlijk huis naar dat van haar man. Een oude editie, met een kapotte kaft zonder titel. Marlene droeg het altijd bij zich. Het bracht haar geluk, zei ze. Het verjoeg nachtmerries. Daarom liet ze het op haar nachtkastje liggen.

Waar was dat verdomde boek?

Herr Wegener had de kamer overhoopgehaald en het overal gezocht. Hij had zelfs de sloop van het kussen en het laken van het matras getrokken in de hoop het te vinden. Want als hij het boek zou vinden, was Marlene niet langer verdacht en zou hij weten wat hij moest doen. Dan zou hij weten welke orders hij moest geven en aan wie. Hij zou iedere klootzak in zijn kasboek uit bed trekken. Een mooie heksenjacht totdat hij zijn saffieren weer terug had en dan zou hij met plezier de hoerenzoon in stukken rijten die het lef had gehad om met hem te sollen.

Het boek was weg. Evenals de Fiat 130 en de saffieren.

En Marlene.

Die was er ook niet.

Niemand had haar gezien.

Maar...

Maar Marlene zou nooit...

Zo begon alles weer van voor af aan. Zijn verstand en gevoel waren in een hevige strijd gewikkeld. Zijn hoofd klopte en Herr Wegener verlangde er intens naar om te schreeuwen tot zijn stembanden knapten; hij moest zich eraan overgeven.

Dat was wat hem het meest ergerde aan de diefstal en Marlenes verraad: de spottende grijns van de openstaande kluis.

Dus schreeuwde hij.

Tegen Marlene. Tegen de kluis. Maar vooral tegen zichzelf.

En terwijl hij schreeuwde, vroeg niet alleen Moritz, die tegen de haard aan stond, zich af wat voor man in staat was zulk geluid te produceren, maar ook Helene, die de keuken in was gevluht en Georg, die weer binnen was om op te warmen en de sneeuw van zich af veegde.

Hij hoefde alleen maar te denken aan de cijfercombinatie van de kluis.

Daarin lag het antwoord.